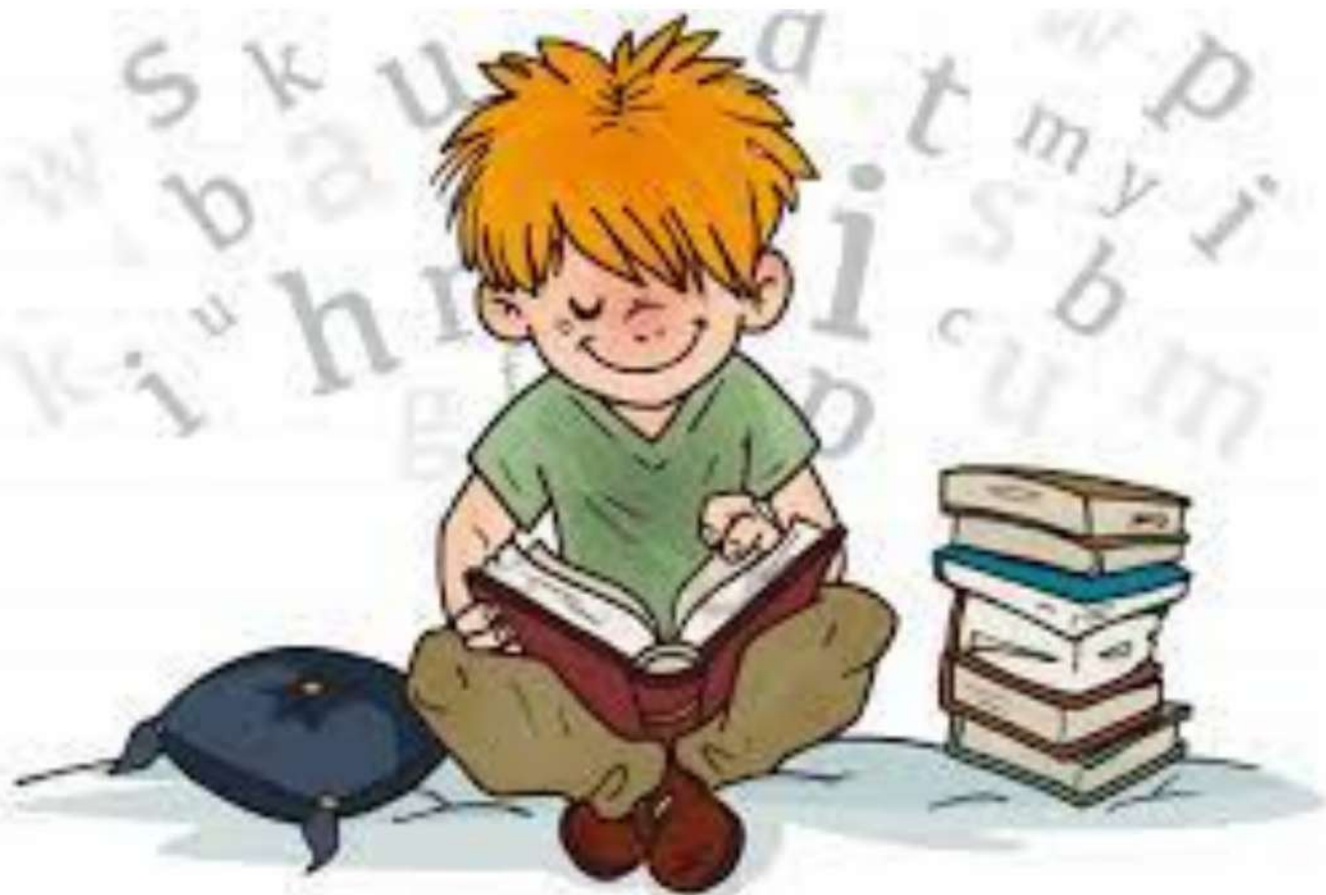

DANIELA LIGIA CHIȘ

**LIMBA ȘI LITERATURA
ROMÂNĂ**

**FIȘE DE LUCRU PENTRU
CLASA a V-a**

AUXILIAR DIDACTIC

EDITURA AZBEST PUBLISHING
ȘIRIA, 21 MAI 2021

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ.
FIȘE DE LUCRU PENTRU CLASA a V-a
(AUXILIAR DIDACTIC)

Autor: profesor **DANIELA LIGIA CHIȘ**

Tehnoredactare: prof. **DANIELA LIGIA CHIȘ**

Editura Azbest Publishing Șiria

ISBN 978-606-8737-90-4

Șiria, 21 mai 2021

DANIELA LIGIA CHIȘ

**LIMBA ȘI LITERATURA
ROMÂNĂ.**
**FIȘE DE LUCRU PENTRU
CLASA a V-a**

AUXILIAR DIDACTIC

EDITURA AZBEST PUBLISHING
ȘIRIA, 21 MAI 2021

CUPRINS:

● EVALUARE ÎNȚIALĂ:	
■ VARIANTA 1	5
■ VARIANTA 2	6
● TEXT LITERAR ÎN PROZĂ:	
■ VARIANTA 1	9
■ VARIANTA 2	11
● TEXT LITERAR ÎN VERSURI:	13
● TEXT NARATIV LITERAR:	
■ VARIANTA 1	15
■ VARIANTA 2	17
● PROCEDEE ARTISTICE:	
■ COMPARAȚIA	20
■ PERSONIFICAREA	21
● ENUNȚUL. PUNCTUAȚIA ENUNȚULUI:	
■ VARIANTA 1	23
■ VARIANTA 2	24
● FONETICA	
■ EVALUARE FINALĂ	25
● BIBLIOGRAFIE	27

EVALUARE INIȚIALĂ

● VARIANTA 1:

Școala Gimnazială *Caius Iacob* Arad/ Prof. D. Chiș

Data _____

Numele și prenumele elevului _____

FIȘĂ DE EVALUARE INIȚIALĂ

Limba și literatura română - An școlar 2019-2020

Clasa a V-a

(Rândul al II-lea)

- ✓ **Toate subiectele sunt obligatorii. Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 16 puncte** (respectarea normelor de ortografie, de punctuație și de exprimare, respectarea limitelor de spațiu indicate). **Din oficiu se acordă 10 puncte.**
- ✓ **Timpul efectiv de lucru este de 50 de minute.**

❖ Citește cu atenție textul:

Ce spaimă, ce emoții și ce scandal! / Am descoperit printre cărți un șoarece intelectual!

La început, ca să nu pară/ Că are gusturi prea ciudate. / A mâncat într-o doară/ Cartea de bucate;

Apoi, ca să nu mă sperie prea tare, / Câtva timp a înfulecat numai dicționare; (...)

Dar n-a rezistat mai mult de o zi/ Și a început să ronțăie poezii.

Ba, pentru că îl tentează drumul spre glorie, / A înghițit și câteva cărți de istorie,

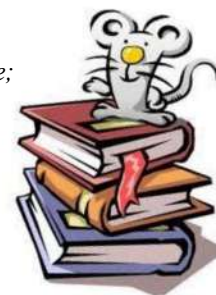
Iar tabla înmulțirii fiindu-i simpatică, / A gustat și din câteva cărți de matematică.

Cât rămăsese numai la literatură/ Nu mă speriasem peste măsură,

Abia acum a ajuns o tragedie, / Când a început să înfulece și filosofie.

Era clar că nu puteam aștepta ca o zevzecă/ Ca el să-mi mestecă întreaga bibliotecă;

Dar nici nu puteam să las/ Un șoarece atât de savant/ La cheremul unui motan gras/ Și ignorant.

❖ Răspunde cerințelor:

A.

(Ana Bladiana, În bibliotecă)

1. Cine este intrusul din bibliotecă? **3 puncte**
2. Numește două dintre senzațiile trăite de către autoare la descoperirea intrusului din bibliotecă! **4 puncte**
3. Cum explici faptul că șoarecele este considerat „intelectual”? **3 puncte**

● VARIANTA 2:

Școala Gimnazială *Caius Iacob* Arad/ Prof. D. Chiș

Data _____

Numele și prenumele elevului _____

FIȘĂ DE EVALUARE INIȚIALĂ
Limba și literatura română - An școlar 2019-2020
Clasa a V-a
(Rândul al II-lea)

- ✓ **Toate subiectele sunt obligatorii. Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 16 puncte** (respectarea normelor de ortografie, de punctuație și de exprimare, respectarea limitelor de spațiu indicate). **Din oficiu se acordă 10 puncte.**
- ✓ **Timpul efectiv de lucru este de 50 de minute.**

✧ **Citește cu atenție textul:**

*Mult stimat astru auriu,
Sau, mai simplu, dragă soare,
M-am hotărât să-ți scriu
O scrisoare.
De-aceea m-am hotărât,
Stăpân al vacanțelor școlărești,
Să te conving să o lungești
Cât de cât;
Sau și mai grozav ar fi- știi cum?-
Să țină vacanța-acum vreo zece ani...
Pentru școală, iarnă, frig, oricum
E destulă vreme când vom crește mari.*

*Nu c-aș ști să scriu cine știe ce-
De ortografie mă apucă **frica**
Și mama, când e **supărată**, zice
Că scriu " mi-au " ca pisica-
Să mai stai vreo două luni pe loc
Să rămână vara neschimbată,
Iar de-ți va fi **greu**, ca o **răsplată**,
Iarna poți să nu mai **vii** deloc.
Sigur, tu poți să alegi oricare
Dintre **căile** de care eu îți scriu,
Doar să crească puținel vacanța **mare**
Și să-**nceapă** școala mai târziu!
(Ana Bladiana, **Scrisoare**)*

✧ **Răspunde cerințelor:**

A.

1. Precizează cui îi este adresată scrisoarea; **3 puncte**
-
2. Ce formulă de adresare folosește autorul textului pentru destinatar? **3 puncte**
-
3. Cum explici faptul că soarele este numit „stăpân al vacanțelor școlărești”? **4 puncte**
-
-

B.

1. Găsește cuvinte cu **sens asemănător** (sinonime) pentru:

greu - _____
m-am hotărât - _____

căile - _____
răsplată - _____

8 puncte

3. Scrie cuvinte cu **sens opus** (antonime) pentru:

supărată - _____
să-nceapă - _____

zice - _____
frica - _____

8 puncte

3. Construiește două enunțuri în care cuvintele **vii** și **mare** să fie folosite cu sensuri diferite decât în text; **4 puncte**

4. Completează tabelul următor, precizând valoarea morfologică (partea de vorbire), numărul, genul, persoana, timpul (după caz), pentru fiecare dintre cuvintele următoare: **14 puncte**

Cuvântul din text	Valoare morfologică (Parte de vorbire)	Număr	Gen	Persoană	Timp
auriu					
eu					
vacanța					
scriu					

8. Transformă propoziția următoare în propoziție simplă: *Mama mea zice lucruri foarte adevărate.* **4 puncte**

9. Încercuiește varianta corectă din următoarele perechi de ortograme: **6 puncte**

M-ai/Mai supărat teribil când *nai/n-ai* venit la petrecerea mea! *Sar/S-ar* putea *săi/să-i* spună secretul!
Orele încep *la/l-a* opt dimineața *sau/s-au* la nouă?

10. Redactează o compunere narativă, de 100-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să prezinți o întâmplare, reală sau imaginară, petrecută în vacanța de vară. Dă un titlu sugestiv acestei compuneri. **20 puncte**

- ✓ Lucrează cu atenție!
- ✓ Nu te grăbi!
- ✓ Recitește fiecare exercițiu!
- ✓ Poți obține nota 10!

Bifează emoticonul care surprinde starea ta de spirit la sfârșitul testului:

✧ Urmărind pas cu pas punctajul afișat în dreapta fiecărui item, autoevaluează-ți obiectiv lucrarea și acordă-i o notă! _____

TEXT LITERAR ÎN PROZĂ

● VARIANTA 1:

Școala Gimnazială Caius Iacob Arad

Data _____

Numele și prenumele _____

TEXTUL LITERAR. PLANUL DE IDEI. FIȘĂ DE EVALUARE

Clasa a V-a _____

Se dă textul:

Olguța măsluise și negațiunile, silind-o pe Monica să numeroteze cu câte-un „cincizeci” persuasiv fiecare rând al cincisprezecelea.

- Ascultă, Monica, începu Olguța agitată, după oarecare codeală jenată, îți dau ție păpușa mea!

- Pentru că ți-am scris asta? disprețui Monica colile acoperite de parada amăgitoare a literelor. Eu am două păpuși!...

Tu ce-ai să faci fără păpușă?

- Nu!... Da' mie nu-mi trebuie păpușă. Ai isprăvit?

.....
- Am isprăvit... Asta nu-i frumos, Olguța! Ce-are să spună tante Alice?!

- Lasă!... Caută-mi o panglică!

Olguța făcu sul colile.

- Ai găsit?

- Da.

.....
- Acum fă o fundă frumoasă, știi, cum mi-ai făcut pentru premii!

- De ce, Olguța? întrebă Monica, înflorind din vârful degetelor funda sulului cu pedeapsa.

- Mama are să vadă că funda-i bine făcută și-are să fie mulțumită (...), fiindcă eu nu știu să fac funde... ș-atunci are să uite să mai controleze!”
(Ionel Teodoreanu, La Medeleni)

I. Completează spațiile libere cu informații biobibliografice:

10p

Ionel Teodoreanu este un scriitor....., întrucât a creat în perioada dintre cele două războaie mondiale. De profesie, asemenea, și său, el este însă atras de timpuriu de literatură.

Debutează cu volumul „ Ulița copilăriei”, dar adevărata sa capodoperă o constituie opera literară „La Medeleni”, care este o trilogie, fiind structurată din trei volume.

Ambele scrieri abordează drept vârsta copilăriei.

II. Rezolvă cerințele de mai jos:

1. Ilustrează, în aproximativ 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), o trăsătură morală a Olguței identificată în textul-suport anterior folosind propriile tale cuvinte și citate din text.

7p

2. Găsește cuvinte potrivite, cu același înțeles, pentru:

măsluise-

silind-

persuasiv-

jenată-

8p

3. Oferă cuvinte cu sens opus pentru:

agitată-

ai isprăvit-

ai găsit-

mulțumită-

8p

4. Construiește câte un enunț cu **formele grafice diferite** ale cuvintelor: *ce-ai, căi, al*.

6p

5. Argumentează, pe baza unei trăsături, apartenența fragmentului la un text literar.

7p

III. Urmărind delimitarea făcută pe text, formulează o idee principală și trei idei secundare pentru fragmentul marcat îngroșat.

24p

<i>Idee principală</i>	<i>Idei secundare</i>
	a)
	b)
	c)

Se acordă: 10 puncte din oficiu; 20 puncte pentru redactare (aspect, exprimare, ortografie și punctuație).

- ✓ Lucrează cu atenție!
- ✓ Nu te grăbi!
- ✓ Recitește fiecare exercițiu!
- ✓ Poți obține nota 10!

Bifează emoticonul care surprinde starea ta de spirit la sfârșitul testului:

(Urmărind punctajul afișat la fiecare cerință, acordă, prin autoevaluare obiectivă, o notă lucrării tale: _____)

● **VARIANTA 2:**

Data _____

Numele si prenumele _____

FIȘĂ DE LUCRU - TEXTUL LITERAR

Vrăjitorul din Oz (fragment)

de Lyman Frank Baum

Pe baza fragmentului-suport de la pagina 122 (manual, rezolvă cerințele de mai jos:

- **Subliniază temele identificate în text (și precizează cuvintele-cheie care te-au ajutat să le descoperi):**

dragostea:

natura:

istoria:

copilăria:

familia:

călătoria:

timpul:

prietenia:

- **Argumentează, cu propriile tale cuvinte și citate ilustrative preluate din text, caracterul literar al fragmentului-suport din manual:**

- pornește de la realitate și creează un univers fictiv:

ELEMENTE REALE

ELEMENTE FICTIVE

- folosește un limbaj artistic:

.....

.....

- sensibilizează cititorul:

.....

.....

.....

- **Realizează un cvintet, al cărui cuvânt tematic să fie PRIETENIA/ DOROTHY:**

- **Rezolvă, la alegere, una dintre cerințele următoare:**

a) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi, pe baza a două trăsături dintre cele trei menționate mai sus, că fragmentul-suport „Vrăjitorul din Oz”, de L.F. Baum, este un text literar;

TEXT LITERAR ÎN VERSURI

Data realizării fișei _____

Numele și prenumele _____

FIȘĂ DE LUCRU - TEXTUL LITERAR ÎN VERSURI

Titlul poeziei:

.....

Autorul poeziei:

.....

Volumul de versuri din care face parte:

.....

- **Semnificația titlului poeziei :**.....
.....
.....

- **Teme identificate (cuvinte cheie):**

dragostea:
natura:
istoria:
copilăria:
familia:
călătoria:
timpul:

- **Argumente pentru apartenența la un text literar:**

- pornește de la realitate și creează un univers fictiv:

ELEMENTE REALE

ELEMENTE FICTIVE

- folosește un limbaj artistic:

- sensibilizează cititorul:

- **Realizarea unui cvintet închinat poetului/ copilăriei:**

• Structura poeziei:

Structură	Strofe corespunzătoare	Mesaj poetic/ Semnificații/ Sentimente
I. Prima parte (primele cinci strofe) - vocea pădurii	„O, rămâi, rămâi, la mine, Te iubesc atât de mult! Ale tale doruri toate Numai eu știu să le-ascult;	
	În al umbrei întuneric Te asemăn unui prinț, Ce se uit-adânc în ape Cu ochi negri și cuminiți;	
	Și prin vuietul de valuri, Prin mișcarea naltei ierbi, Eu te fac s-auzi în taină Mersul cârdului de cerbi;	
	Eu te văd răpit de farmec Cum îngâni cu glas domol, În a apei strălucire Întinzând piciorul gol	
	Și privind în luna plină La văpaia de pe lacuri, Anii tăi se par ca clipe, Clipe dulci se par ca veacuri.”	
II. A doua parte (cele două strofe finale) - glasul poetului	Astfel zise lin pădurea, Bolți asupra-mi clătinând; Șuieram l-a ei chemare Ș-am ieșit în câmp râzând.	
	Astăzi chiar de m-aș întoarce A-nțelege n-o mai pot... Unde ești, copilărie, Cu pădurea ta cu tot?	

TEXT NARATIV LITERAR

● VARIANTA 1:

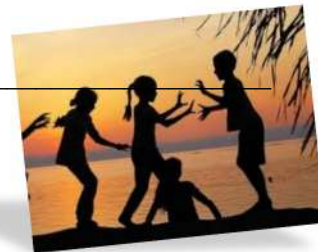
Data _____

Numele și prenumele _____

TEXTUL NARATIV LITERAR

Clasa a V-a _____

● Se dă textul:

„Încet, ajutându-se de baston, s-a îndreptat spre cărarea ce ducea în sat, cu o ultimă slabă speranță că poate încă era binevenită acolo. La marginea poienii verzi ca o adiere de primăvară, copilașii se zbenguiau în țărâna acoperită cu mușchi, plini de ace de pin din cap până-n picioare. Kira zâmbi. Îi cunoștea pe toți. Băiețelul cu păr bălai al prietenei mamei... Își amintea nașterea lui, cu două veri în urmă. Și fetița a cărei soră geamănă murise... Era mai mică decât băiețelul blond, de-abia începuse să umble, dar chicotea și țipa laolaltă cu ceilalți, jucându-se leapșa. Se încăierau, se plesneau și se pocneau unii pe alții, se jucau cu bețe și își agitau pumnișorii.

Kira își aminti de tovarășii ei de joacă din copilărie, care se luau și ei la trântă, pregătindu-se pentru luptele adevărate ale vieții de adult. Ea nu se putuse juca niciodată din cauza piciorului, doar se uitase la ei cu invidie.”

(după Lois Lowry – *Făuritoarea de albastru*)

● Se cere:

SUBIECTUL I:

1. Tema textului este:

a) incursiunea peronajului în poiană pentru a-și procura hrana;

b) reîntoarcerea în satul copilăriei;

c) jocul de-a v-ați ascunselea..

2. Extrage din text două cuvinte-cheie, care te-au ajutat la identificarea acestei teme:

3. Scrie numele unui joc menționat în text:

4. Găsește sinonime contextuale pentru următoarele cuvinte subliniate din text:

Cuvântul dat	Sinonimul contextual	Cuvântul dat	Sinonimul contextual
<u>cărarea</u>		<u>murise</u>	
<u>marginea</u>		<u>țipa</u>	
<u>poienii</u>		<u>se plesneau</u>	
<u>adiere</u>		<u>adevărate</u>	
<u>țărâna</u>		<u>vieții</u>	

5. Construiește câte un enunț cu **formele grafice diferite** ale cuvintelor: **ca**, **iar**.

6. Explică rolul semnelor de punctuație din secvența: „Se încăierau, se plesneau și se pocneau unii pe alții, se jucau cu bețe și își agitau pumnișorii.”

7. Extrage din text patru cuvinte care aparțin câmpului lexico-semantic al copilăriei:

8. Identifică tipul sunetelor din secvența *Băiețelul cu păr bălai al prietenei mamei...*

9. Transcrie fonetic și precizează forma sonoră pentru cuvintele:

marginea () - f.s. = ___ sunete

mușchi () - f.s. = ___ sunete

era () - f.s. = ___ sunete

10. Extrage din textul dat câte un verb corespunzător pentru fiecare conjugare:

VERB de			
CONJUGAREA I	CONJUGAREA a II-a	CONJUGAREA a III-a	CONJUGAREA a IV-a

11. Identifică, din text, verbe care arată:

- modul indicativ, timpul imperfect, persoana a III-a, singular:

- modul indicativ, timpul imperfect, persoana a III-a, plural:

- modul indicativ, timpul perfect compus:

- modul indicativ, timpul mai mult ca perfect, aspect afirmativ:

- modul indicativ, timpul mai mult ca perfect, aspect negativ:

SUBIECTUL AL II-LEA:

12. Găsește în textul anterior:

- o comparație:

13. Comentează în aproximativ 30-50 cuvinte (3-5 rânduri) valoarea expresiv-stilistică a comparației identificate de tine la exercițiul anterior;

14. Urmărind delimitarea făcută, formulează o idee principală și două secundare pentru fragmentul citat.

Idee principală	Ideii secundare
	a)
	b)

15. Redactează o compunere de minim 150 de cuvinte (15 rânduri), în care să argumentezi, pe baza a două trăsături, faptul că fragmentul citat este un text narativ literar;

Compunere argumentativă pentru textul narativ literar

● VARIANTA 2:

Școala Gimnazială *Caius Iacob* Arad

Data _____ Numele și prenumele _____

TEXTUL NARATIV LITERAR FIȘĂ DE LUCRU

Cartea de piatră, de Vladimir Colin
Clasa a V-a _____

Acu, vezi tu, cică un băiat și-a făcut odată un zmeu de hârtie, un zmeu mare cât o casă și, dacă l-a-nălțat, s-a prins și el de coada zmeului și-a pornit-o prin văzduh. Și-apoi l-a purtat zmeul, l-a purtat o săptămână până la a norilor țâțână l-a purtat o lună-ntreagă peste a mărilor viroagă, ba – pe câte înțeleg– l-a purtat și-un an întreg.

Iar dacă se scurse anul, ameți băiatul și-și duse dreapta la ochi, iar zmeul, odată cârmi spre dreapta. Lăsă mâna jos și-și ridică mâna stângă, iar zmeul ascultător, apucă spre stânga. Văzând cum vine treaba, își ridică băiatul amândouă mâinile deodată și zmeul porni să coboare lin.

– Păi, zi așa ! strigă băiatul(...), că-i prinsese meșteșugul.

– Dar tu cum credeai? răsună un glas batjocoritor.

– Na-ți-o bună! se minună băiatul. Știi să și vorbești?

– Vezi bine,- se răsti zmeul.Voi, oamenii, v-ați cam luat nasul la purtare și vă credeți mai deștepți decât găina...

Auzind una ca asta, se cam zăpăci băiatul.

(...)

– Eu, drept să-ți spun, am bănuț dintotdeauna că zmeile de hârtie grăiesc, vorbi el repede încercând s-o dreagă. Ce poate fi mai înțelept decât un zmeu?

– Și mai frumos ! Îi aminti zmeul de hârtie, iar băiatul se grăbi să întărească:

– De bună seamă !Mai frumos și mai de preț...Ce ne-am face fără zmeie?

(...)

– Da, da, mi se pare că ești mai isteț decât am bănuț, urmă el, îmbunat.

– Atunci să coborâm, da? spuse băiatul și-și ridică palmele, iar zmeul începu să coboare.

Din păcate se cam pripise băiatul. Nu privise în jos și, iacă, zmeul coborî binișor și se lăsă pe- un vârful de munte, pe o culme unde norii albi si vineți se opreau uneori, de se rezemau istoviți în coate, unde vântul poposea când și când, să-ți tragă sufletul, și unde picior de om nu călcase din vremurile-ndepărtate ale începutului.

Locul era neted ca sticla, alb ca spuma, uitat ca uitarea. De jur-împrejur se căscau hăuri neștiute, iar pe culmea lustruită de coatele norilor și de suflarea vântului nimic nu se zărea. Nici fir de iarbă, nici fir de colb.

Se cere:

SUBIECTUL I:

1. Oferă sinonime contextuale pentru cuvintele de mai jos:

Cuvântul dat	Sinonimul contextual	Cuvântul dat	Sinonimul contextual
<i>și-a făcut</i>		<i>batjocoritor</i>	
<i>mare</i>		<i>am bănuț</i>	
<i>ascultător</i>		<i>se pripise</i>	
<i>deodată</i>		<i>istoviți</i>	
<i>lin</i>		<i>suflarea</i>	
<i>meșteșugul</i>		<i>colb</i>	

2. Găsește antonimele cuvintelor:

Cuvântul dat	Antonimul	Cuvântul dat	Antonimul
<i>mare</i>		<i>deștepți</i>	
<i>jos</i>		<i>să vorbești</i>	
<i>ascultător</i>		<i>se grăbi</i>	
<i>ridică</i>		<i>istoviți</i>	
<i>bucuros</i>		<i>începutului</i>	
<i>să vorbești</i>		<i>neștiute</i>	

3. Extrage din text cinci adjective care aparțin câmpului lexico-semantic al trăsăturilor umane:

4. Identifică tipul sunetelor din secvența ... *ridică băiatul amândouă mâinile deodată*:

5. Transcrie fonetic și precizează forma sonoră pentru cuvintele:

el () - f.s. = ___ sunete
nici () - f.s. = ___ sunete

6. Extrage din textul dat câte un verb corespunzător pentru fiecare conjugare:

VERB de			
CONJUGAREA I	CONJUGAREA a II-a	CONJUGAREA a III-a	CONJUGAREA a IV-a

7. Identifică, din text, verbe care arată:

- modul indicativ, timpul imperfect:
- modul indicativ, timpul perfect simplu:
- modul indicativ, timpul perfect compus:
- modul indicativ, timpul mai mult ca perfect:
- modul indicativ, timpul prezent:

8. Analizează verbele subliniate indicând categoriile menționate în tabelul următor:

Verbul	Modul	Timpul	Persoana	Numărul	Funcția sintactică
<i>s-a prins</i>					
<i>se scurse</i>					
<i>știi</i>					
<i>se pripise</i>					
<i>se căscau</i>					

9. Stabilește veridicitatea următoarelor enunțuri, încercuind corespunzător adevărat (A) sau fals (F):

- a) Semnul întrebării din secvența *Știi să și vorbești?* marchează finalul unui enunț asertiv; A/ F
- b) Mai mult ca perfectul este unul dintre cele patru timpuri de trecut ale modului indicativ; A/ F
- c) În secvența *Ei vor lucruri imposibile, pentru că au imaginație*, structurile subliniate sunt verbe predicative; A/ F
- d) Imperativul are forme doar pentru persoana a III-a; A/ F
- e) Cuvântul subliniat în structura *am bănuît* este un verb auxiliar; A/ F
- f) Toate verbele care apar la modurile indicativ și/ sau imperativ au f. s. de predicat verbal. A/ F

PROCEDEE ARTISTICE

Școala Gimnazială Caius Iacob
Prof. D. Chiș

Numele elevului _____

COMPARAȚIA

FIȘĂ DE LUCRU

Clasa a V-a _____

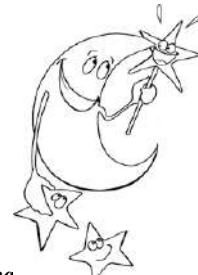
-este **figura de stil** ce constă în *alăturarea a doi termeni*, pe baza unor *însușiri comune*;

-între cei doi termeni ai comparației se stabilește o relație de asemănare, marcată prin cuvinte sau grupuri de cuvinte, de exemplu: **ca, la fel ca, asemănător cu, asemenea, precum** etc.

-a compara
-comparație

C
O
M
P
A
R
A
Ț
I
A

Luna saltă-ngălbenită,
Printre nouri **rătăcită**,
Ca o luntre părăsită
Pe un ocean turbat.

*
Mii de stele argintii
În nemărginitul templu **ard ca vecinic jiuu...**
(Vasile Alecsandri)

Cerințe:

1. Descoperă prin subliniere **comparațiile** din fragmentele propuse:

*De-aș avea, pe gândul meu,
Un cal aprig ca un leu,
Negru ca păcatul greu!*

*Ce spui, dragă surioară?
Zise hoțul din pădure
Cu-ai tăi ochi ca două mure,
Tu, frumoasă lăcrămioară.*

*Și doru-mi nu s-alină, și jalea mea
adâncă
Ca trista vecinicie e fără de trecut!*

*Simțiri! Mărețe visuri de falnic
viitor!
V-ați stins într-o clipală ca stele
trecătoare*

*Câmpul lung și lat albește
Ca un strat de mărgărint.
Alba lună sus lucește
Ca icoană de argint.*

*Valuri albe trec în zare, se așază-n
lung troian
Ca nisipurile dese din pustiul
african.*

*Însă vântul răcorit
Din zbor iată se oprește;
Ca drumețul ostenit
El acum se odihnește.*

*Surugiul chiuiește; cail zboară ca
doi zmei
Prin o pulbere de raze, prin un
nour de scânteii.*

*Fumuri albe se ridică în văzduhul
scânteios
Ca înaltele coloane unui templu
maiestuos.*

PERSONIFICAREA

FIȘĂ DE LUCRU

Clasa a V-a ____

-constă în atribuirea unor *însușiri omenești* lucrurilor, ființelor necuvântătoare, fenomenelor naturii ;

-personificare = antropomorfizare
umanizare

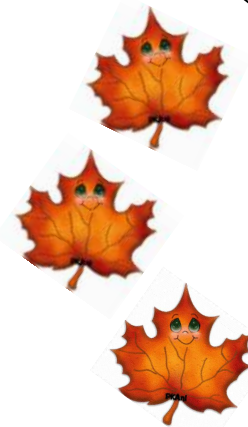
-a personifica
-personificare
-personificator

P
E
R
S
O
N
I
F
I
C
A
R
E
A

E.g.
*Pomii, goi, se întristează,
La verdeața lor visează.
Toamna țese colo jos
Din frunze covor frumos.*

*

*Frunzulițele aleargă,
Zburdă vesele prin vie,
Și niciuna dintre ele
Nu-nțelege și nu știe,*

Cerințe:

1. Descoperă prin subliniere personificările din fragmentele propuse:

*Desfrunzit și prea bătrân
Tremură de frig gorunul.
Au căzut și-ntâii fulgi
Și l-am prins din zbor pe unul.*

*Doar izvoarele suspină,
Pe când codrul negru tace;
Dorm și florile-n grădină-
Dormi în pace !*

*„Zdrobită-n praf murea arama
Și codrul chicotea viteazul.”
“-Stăpâne, codrii urlă și râurile
dorm,
Din fiece colibă se-naltă un blestem.”*

2. Comentează expresivitatea acestora.

Personificarea identificată	Valoarea expresivă

3. Realizează contexte potrivite astfel încât cuvintele date să intre în alcătuirea unei personificări.

The image contains three thought bubbles, each with a rectangular label above it and two horizontal dotted lines inside for writing. The bubbles are connected to their labels by a trail of three small circles.

- SOARELE**: A thought bubble with a label above it. Inside the bubble are two horizontal dotted lines.
- TOAMNA**: A thought bubble with a label above it. Inside the bubble are two horizontal dotted lines.
- NORII**: A thought bubble with a label above it. Inside the bubble are two horizontal dotted lines.

ENUNȚUL. PUNCTUAȚIA ENUNȚULUI

• VARIANTA 1:

Școala Gimnazială *Caius Iacob* Arad

Data _____

Numele și prenumele _____

FIȘĂ DE LUCRU - ENUNȚUL. PUNCTUAȚIA ENUNȚULUI - Clasa a V-a _____ Rândul I

1. Identifică, prin subliniere, părțile de vorbire și precizează prin ce părți de vorbire sunt exprimate ele: 42p

În Arad, locuitorii harnici împodobesc casele cu ornamente strălucitoare.

2. Scrie schema propoziției. 14p

3. Transformă propoziția dată anterior în propoziție simplă. 6p

4. Notează tipul enunțurilor de mai jos, după scopul comunicării: 16p

a) <i>Câtă gălăgie ați făcut!</i>	enunț _____
b) <i>Cum va fi vremea la Arad?</i>	enunț _____
c) <i>Pregătește-te pentru test, te rog!</i>	enunț _____
d) <i>Semestrul se încheie în luna decembrie.</i>	enunț _____

5. Explică rolul a două semne de punctuație, la alegere, din enunțul de mai jos: 12p

- Mamă, la serbare vor veni vecini, colegi și prieteni. Te rog să vii și tu!

Se acordă **10 puncte** din oficiu:

● **VARIANTA 2:**

Școala Gimnazială *Caius Iacob* Arad

Data _____

Numele și prenumele _____

FIȘĂ DE LUCRU
- ENUNȚUL. PUNCTUAȚIA ENUNȚULUI -
Rândul al II-lea

1. Identifică, prin subliniere, părțile de vorbire și precizează prin ce părți de vorbire sunt exprimate ele: **42p**

De Revelion, oamenii veseli se îmbrățișează pe străzile aglomerate ale orașului.

2. Scrie schema propoziției. **14p**

3. Transformă propoziția dată anterior în propoziție simplă. **6p**

4. Notează tipul enunțurilor de mai jos, după scopul comunicării: **16p**

- a) *Unde îți vei petrece Revelionul?* enunț _____
- b) *Ce bucurie să te revăd!* enunț _____
- c) *Să fii atentă la test!* enunț _____
- d) *Echinocțiul de primăvară are loc pe data de 21 martie.* enunț _____

5. Explică rolul a două semne de punctuație, la alegere, din enunțul de mai jos: **12p**

- Mamă dragă, vom pleca spre Timișoara luni, marți sau miercuri. Te rog să ne însoțești!

Se acordă **10 puncte** din oficiu:

FONETICA

Data _____

Numele _____

FIȘĂ DE EVALUARE FINALĂ

Fonetică

Clasa a V-a ____

Se dă textul:

Noaptea-i dulce-n primăvară, liniștită, răcoroasă,
Ca-ntr-un suflet cu durere o gândire mângâioasă.
Ici, colo, cerul dispăre sub mari insule de nori,
Scuturând din a lui poale lungi și răpizi meteori.

(Vasile Alecsandri, Noaptea)

Se cere:

1. Găsește în text câte un cuvânt:

- **monosilabic:**
- **bisilabic:**
- **trisilabic:**
- **plurisilabic:**

16p

2. Transcrie fonetic și precizează forma grafică și sonoră pentru:

12p

dulce - f.g. _____ = ___ litere

- f.s. (_____) = ___ sunete

lungi - f.g. _____ = ___ litere

- f.s. (_____) = ___ sunete

ici - f.g. _____ = ___ litere

- f.s. (_____) = ___ sunete

3. Desparte în silabe cuvintele din primul vers și apoi află structura fonetică pentru fiecare silabă în parte.

20p

4. Construiește enunțuri potrivite pentru următoarele perechi de omografe:

12p

zări:

zări:

pără:

pară:

véselă:

vesélă:

5. Ordonează alfabetic următoarele cuvinte: **apă, băuse, copac, obstacol, mâncare, copil, trist, țară, bâlbâit, oameni.**

10p

6. Alege, prin subliniere, forma corectă: *identitate/indentitate, glasvant/glasvand, sandală/sanda, maieu/maiou, servici/serviciu, piscină/pișcină, lebervurști/lebervuști, ierbivor/erbivor, repercusiune/repercursiune, somnieră/somieră;* **10p**

7. Stabilește veridicitatea următoarelor enunțuri: **10p**

- a) Cuvântul *ghiveci* conține șapte litere și cinci sunete; **A/ F**
- b) Ultimul vers conține șase cuvinte monosilabice; **A/ F**
- c) Cuvântul *reântâlni* este scris corect, deoarece *â* se află în poziție mediană; **A/ F**
- d) În structura fonetică a cuvântului *mângâioasă* apar patru vocale și două semivocale; **A/ F**
- e) Seria lexicală: *monstru, montan, motan, senior, suntem* conține cuvinte ordonate corect alfabetic. **A/ F**

Se acordă **10 puncte** din oficiu.

(Urmărind punctajul afișat pe laterala dreaptă a paginii, acordă, prin autoevaluare, o notă lucrării tale! _____ .)

BIBLIOGRAFIE

1. Ana Blandiana. *Întâmplări din grădina mea*, București, Editura Ion Creangă, 1980;
2. ***, *Gramatica limbii române*, vol II (Enunțul), București, Editura Academia Română, 2020;
3. Cătălina Popa, Onorica Tofan, Elena Corcăcel, Viorica Isaia, *Limba și literatura română - Manual pentru clasa a V-a*, București, Editura Intuitext, 2017;
4. Ionel Popa, Marinela Popa, *Limba romana. Gramatica, fonetica, vocabular, ortografie si ortoepie. Editie revizuita in conformitate cu noul DOOM*, București, Editura Niculescu, 2018;
5. Ionel Teodoreanu, *La Medeleni, volumul I*, București, editura Minerva, 1978;
6. <https://figuridestil.ro/comparatie/>
7. <https://figuridestil.ro/personificare/>
8. <https://foneticalimbiromane.ro/>
9. <http://programe.ise.ro/Actuale/Gimnaziu-2017.aspx>
10. <https://ro.thecorporatedictionary.com/texto-narrativo>